משרד החקלאות ופיתוח הכפר
השירותים הווטרינרים ובריאות המקנה
השירותים הווטרינריים בשדה

תאריך: י״ד בשבט התשפ״ג
5 בפברואר 2023

אל: רופאי בקר, צאן וחזירים.

שלום רב,

הנדון: **<u>חשד לפה וטלפיים מזן SAT2 בירדן</u>**

1. בינואר האחרון דווח על התפרצות פה וטלפיים מזן SAT2 בעיראק, במקביל לדיווחים על פה וטלפיים מזן O בירדן.

2. בחודש האחרון מדווחות באתרים שונים התפרצויות קשות של פה וטלפיים בירדן, בעדרים מחוסנים. למרות החיסון, בעלי חיים בוגרים חולים במחלה עם ביטוי קליני קשה ודווח גם על תמותה של בקר בוגר מחוסן. התמונה הקלינית מחשידה לחדירת זן אקזוטי שאינו כלול בתמהיל זני התרכיב שבשימוש שם (O ו- A). דגימות שנשלחו לאבחון במעבדה העולמית בפירברייט ממתינות לאישור סופי של האיבחון, טרם פרסום.

3. כרגע הדיווחים הם באזור אל-דליל במחוז אל-זרקא, אך לא ניתן לשלול התפשטות גם למקומות אחרים.

4. זן SAT2 אינו כלול בתרכיב המסחרי המצוי בשימוש בישראל, והמקנה ברשותכם אינו מוגן כנגדו. בידי השירותים הווטרינריים בישראל בנק חירום של תרכיב כנגד SAT2 בכמות מוגבלת מאד. נעשים ניסיונות לברר זמינות תרכיב מתאים.

5. עקב כך, לשמירה על הבטיחות הביולוגית משמעות כבירה למניעת חדירת המחלה למשק הישראלי.

6. הנכם נדרשים לידע את כל הנוגעים בדבר, כולל נהגים ומשתמשים בכלי רכב הנכנסים לשטח המתקנים באחריותכם, בדבר הוראה זו בדרך של שילוט ברור ובולט בכניסה למתקנים ולאזורים ציבוריים.

7. להלן כללי בטיחות ביולוגית נדרשים למזעור הסיכון:

כללי בטיחות ביולוגית למניעת מחלת הפה-והטלפיים

קיימים כללים פשוטים שניתן לבצע על-מנת לצמצם ולמנוע כניסת המחלה למשק החקלאי ולמנוע פגיעה קשה במקרה שהמחלה חודרת למשק.

כללים אלה יכולים להיות מופעלים מיידית וכך סיכון החדרת המחלה יפחת.

הכללים מחולקים ל-3 קטגוריות:

- ❖ כללים של בטיחות ביולוגית לבעלי-חיים, מוצרים מהחי, כלים, רכבים ואנשים.
- ❖ הגבלה או איסור תנועה של בעלי-חיים למניעת המחלה במשק.
- ❖ עירנות, ניטור ודיווח מיידי בכל חשד של המחלה, לרופא המטפל או לנציגי השירותים הווטרינריים בלשכות הווטרינריות.

להלן כללים מפורטים:

1. כניסה למשק:

1.1. צמצום כניסת אנשים, כלים ובעלי-חיים למשק לכניסה הכרחית בלבד.

1.2. ככל הניתן, איסור כניסה של בעלי-חיים למשק ואם לא ניתן, יש לבדוק מאיפה הגיעו בעלי-החיים ומה הסטטוס החיסוני שלהם.

1.3. יש לשים שילוט בכניסה למשק, על-מנת להודיע למבקרים על איסור כניסה וכללי התנהגות במהלך הביקור במשק. במקרה ונכנס מבקר למשק, עליו להיות מוגן בערדליים וסרבל חד-פעמי ככל שניתן. אין להיכנס למשק עם בגדים שנחשפו לבעלי-חיים במשקים אחרים שעלולים להיות נגועים.

1.4. חשוב לתעד את כניסת המבקרים במשק על דף מעקב.

1.5. עובדי המשק ונותני השירות הקבועים יקפידו על לבוש עבודה מלא, כולל מגפיים שלא יעברו בין משקים.

1.6. כלי רכב של נותני שירות ישארו מחוץ לתחום המשק. במידה ויש הכרח להכניס רכב לתוך המשק, חשוב לחטא את גלגלי הרכב טרם הכניסה. שהות הרכב במשק תצומצם למינימום ההכרחי, ומיקומו יהיה מרוחק ככל שניתן מבעלי החיים.

1.7 הכלים המשמשים לתפעול שוטף של המשק לא יושאלו למשקים אחרים וישארו בו. כל כלי הנכנס למשק, גם אם שייך למשק עצמו, יעבור חיטוי (לפחות גלגלים) בכניסה למשק.

2. **<u>אנשים:</u>**

2.1. צמצום מספר עובדים במשק למספר המינימלי ההכרחי לטיפול ישירות בבעלי-חיים.

2.2. חל איסור על העובדים לטפל בעלי-חיים (חזירים, בקר, צאן או מעלי גירה אחרים) אחרים מחוץ למשק.

2.3. שימוש בביגוד ומגפיים – רק בתוך המשק.

2.4. ניקוי וחיטוי של המגפיים בתדירות גבוהה, שטיפת ידיים וחיטוי בכל פעם שמטפלים בבעלי-החיים וכן ביציאה מהמשק.

2.5. מומלץ לרענן ההנחיות לכל העובדים, בכל נושא מניעת המחלה וגם אם יש סימני מחלה, על-מנת להיות מוכנים במקרה של הופעה של סימנים של המחלה (ראה נספח 1).

2.6. בכל מקרה של הופעת סימן כלשהו בבעלי-החיים, המחשידים שמדובר במחלת הפה-והטלפיים, יש לדווח מיידית לרופא המטפל או לנציגי השירותים הווטרינריים בלשכות הווטרינריות.

3. **<u>שכנים</u>**

3.1. יש לנתח את הסיכון הקשור בשכנות למשק נגוע, והאם הקרבה יכולה לתרום ולהחדיר את מחלת הפה-והטלפיים על-ידי קשר ישיר או עקיף של בעלי-חיים רגישים למחלה או אנשים וכלים משותפים.

4. **<u>ניקוי וחיטוי של כלים, הנעלה והלבשה.</u>**

4.1. לפני הניקוי והחיטוי, יש להסיר כל חומר אורגני.

4.2. להשתמש בחומר חיטוי מאושר ובריכוז המומלץ על-ידי היצרן.

<u>להלן רשימת התכשירים הרשומים נכון לתאריך זה לחיטוי כנגד מחלת הפה-והטלפיים:</u>

מספר רישום	שם תכשיר	בעל הרישום
81	הלמיד	דור. קי פיתוח ושיווק בע"מ
988	וירקון S	יורומר בע"מ
1059	וירוסיד	פיטופיד תזונה וממשק של בעלי חיים בע"מ
1062	הלמיד טבליות	דור. קי פיתוח ושיווק בע"מ
1211	GPC8	אמ.פי. וט בע"מ
1271	אגריכלור	זוהר דליה פרופשיונל בע"מ
1304	וולקן	אמ.פי. וט בע"מ
1310	טריפורסייד	אמ.פי. וט בע"מ
1551	אגריגרם 1510	נורון חברה לייבוא ולייצור בע"מ

קישור למאגר התכשירים הווטרינריים הרשומים באתר GOV.IL:
https://www.gov.il/he/Departments/DynamicCollectors/veterinary_chemical_preparations?skip=0

העתקים : רשימת תפוצה.

ב ב ר כ ה,

ד"ר סרחיו דולב
מנהל השירותים הווטרינריים בשדה

הודעה-למשקים-על-חשד-פה-וטלפיים-בירדן-2023-5-2/home-drive/Dיפה